

Hamar kommune

Løten kommune

Stange kommune

Hedmarken landbrukskontor

Årsrapport 2023

Foto: Jørn-R. Føllum

Innhold

Innledning.....	3
Samarbeidsavtalen mellom Hamar, Løten og Stange; Samarbeidsrådet.....	4
HLKs oppdrag og tjenesteproduksjon.....	4
Kommunal landbruksforvaltning	4
Klima og landbruket.....	4
Tilskuddsforvaltning	5
Produksjonstilskudd i jordbruket.....	5
Tilskudd ved produksjonssvikt.....	8
Regionalt miljøprogram (RMP) – tilskudd til regionale miljøtiltak.....	8
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL).....	10
Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)	11
Tilskudd til skogsvegbygging	12
Tilskudd til klimatiltak i skogbruket	12
Grøfting på dyrka mark	13
Lovforvaltning.....	13
Beitesesongen 2023.....	14
Skogbruk	15
Investeringsvirkemidlene fra Innovasjon Norge	17
Rådgiving	18
Prosjekter og spesielle arbeidsoppgaver i 2023.....	18
Nye bønder	18
Viltforvaltning Hamar kommune	18
Samarbeidsprosjekt for effektivisert skadefelling av store rovdyr på Hedmarken.....	19
Jernbaneprosjektet i Stange	19
Etablering av Bondens nettverk på Hedmarken	19
Utvikling av ny regional gjødselvare	20
Grunneierorganisering for effektiv felling av villsvin i Stange kommune.....	20
Leveområder for pollinerende insekter	21
Informasjonsvirksomhet.....	21
Landbruker'n.....	21
Hjemmesiden.....	21
Facebook	21
Samarbeidet med øvrige leietagere på Blæstad.....	21
Stange Landbruksråd.....	22
Administrasjon	22
Verneombud	22
Sjukefravær	22
Økonomiske resultater.....	22

Innledning

Hedmarken landbrukskontor (HLK) ble etablert i 2009 ved en sammenslåing av landbrukskontorene i Hamar, Løten og Stange. Kontoret er lokalisert i landbrukscenteret på Blæstad, med Stange som vertskommune.

Denne årsrapporten beskriver ressursinnsatsen og de viktigste oppgavene HLK har utført i løpet av 2023.

Stillingsoversikt

Navn	Stilling	Stillingsprosent
Jørn-R. Follum	Landbrukssjef	100 %
Kirsti Godager	Rådgiver jordbruk	100 % Vikariat
Bent Roger Hegg	Rådgiver skogbruk	100 %
Mari Hulleberg	Rådgiver jordbruk	Permisjon fra 14.08.23
Ane Wormdal Lund	Rådgiver jordbruk	70 %
Hege G. Ottinsen	Rådgiver jordbruk	100 % Tilbake fra permisjon 24.07.23
Karl Owren	Rådgiver skogbruk	100 %
Arild B. Wenersgaard	Rådgiver jordbruk	70 % fom. 01.04.2023

Landbrukskontorets personalressurser har i 2023 omfattet totalt ca. 7 årsverk.

Ansatte ved Hedmarken landbrukskontor 2023 (fra venstre): Arild B. Wenersgaard, Kirsti Godager, Karl Owren, Hege G. Ottinsen, Bent Roger Hegg, Ane W. Lund, Jørn-R. Follum og Mari Hulleberg.

Samarbeidsavtalen mellom Hamar, Løten og Stange; Samarbeidsrådet

Samarbeidsavtalen mellom Hamar, Løten og Stange og delegeringsreglementet ble vedtatt i 2008 og oppdatert i 2014 etter godkjenning av kommunestyrene i de tre kommunene. Kommunedirektørene i de tre kommunene, eller den kommunedirektøren bemyndiger, danner sammen med landbrukssjefen et administrativt samarbeidsråd for HLK. I 2023 har følgende deltatt i rådet i tillegg til landbrukssjefen: Hamar kommune v/ næringssjef Svein Frydenlund, Løten kommune v/ kommunalsjef Kristin Ødegård Bryhn, og Stange kommune v/ kommunalsjef Frode Haugan.

I kommunestyremøter den 24.05.23 (Hamar og Stange) og 07.06.23 (Løten) ble en ny samarbeidsavtale om den kommunale landbruks- og viltforvaltningen gjennom Hedmarken landbrukskontor vedtatt gjeldende fra 01.01.24.

HLKs oppdrag og tjenesteproduksjon

Oppdraget til HLK er **kommunal landbruksforvaltning, næringsutvikling og rådgiving**. HLK utfører på vegne av kommunene Hamar, Løten og Stange de lovpålagte oppgaver som vedrører produksjonstilskudd og velferdsordninger i jordbruket, jordbrukets miljøvirkemidler, juridiske virkemidler, skogbruksoppgaver og førstelinjetjeneste for Innovasjon Norge. Videre deltar kontoret i kommunenes samfunns- og næringsutviklingsarbeid, herunder plansaker, strategiske næringsplaner og ulike temaplaner. Kontoret utfører også enkelte betalte rådgivingsoppgaver. I 2023 utførte HLK de administrative viltforvaltningsoppgavene for Hamar kommune.

Kommunal landbruksforvaltning

Klima og landbruket

Mange av de nasjonale og regionale tilskuddsordningene har som formål å bidra til gjennomføringen av tiltak i en mer klimavennlig retning. Landbrukskontoret informerer om disse i tilknytning til det generelle informasjonsarbeidet om ordningene. I tillegg involverer landbrukskontoret seg i ulike prosjekter som også bidrar til klimavennlige løsninger i landbruket.

I regionalt miljøprogram (RMP) er det spesielt tiltakene knyttet til spredning av husdyrgjødsel som er positive klimatiltak. Ordningen skal stimulere til bruk av spredemetoder som gir redusert utslipp av ammoniakk og lystgass (N₂O). Lystgass er en klimagass som har ca. 300 ganger større effekt på atmosfæren enn CO₂. Hovedtyngden av søknader gjelder disse tiltakene. I 2021 kom et nytt tiltak inn i RMP-ordningen; klimarådgivning. Dette går ut på at gårdbrukerne kan få tilskudd for å dekke kostnadene knyttet til å få en klimarådgiver til gården for å undersøke gårdens klimagassutslipp og -opptak, og sette opp en tiltaksplan. Dette tiltaket ble også videreført i 2022.

Grøfting av dyrka mark har alltid vært et godt klimatiltak. Tilskuddsordningen skal stimulere til å utbedre tidligere drenerte arealer for både å øke avling og kvaliteten på landbruksproduktene. I tillegg til at grøfting på dyrka mark vil virke erosjonsdempende og dermed minske avrenning og tap av næringsstoffer til vassdrag, vil det også redusere utslipp av lystgass til atmosfæren.

Økt bruk av tre som fornybar råvare er en viktig del av klimaløsningen. Tre inngår i karbonets naturlige kretsloop. Trehus og andre treprodukter bidrar til lagring av karbonet gjennom levetida, og kan til slutt brukes til bioenergi. I tillegg fungerer skogen som karbonlager.

I statsbudsjettene over de siste årene er det på landsbasis bevilget midler til to klimatiltak i skog; gjødsling av skog og tettere planting etter hogst. Begge tiltak gir økt CO₂-fangst og er en oppfølging av stortingsmelding om norsk klimapolitikk og det etterfølgende klimaforliket. Gjødsling av skog vil øke den årlige produksjonen på arealet med omlag 0,15 m³ pr. dekar i en periode på 6 til 10 år. Gjødsling er et effektivt tiltak for å øke produksjonen på arealet og gir umiddelbar respons i form av økt tilvekst.

Tettere planting på eksisterende skogarealer er i rapporten *Klimakur 2020* framhevet som et tiltak som på lang sikt gir økt CO₂-fangst. Økt skogproduksjon som følge av tettere planting gir i tillegg til større karbonopptak også mer biomasse fra skog som kan erstatte produkter laget av fossilt råstoff.

Prosjektet «Ny regional gjødselvarer» vil i tillegg til å utvikle en ny gjødselvarer med regionalt råstoff, kunne bidra til å utnytte det lokale næringskretsløpet optimalt og samtidig bidra til redusert transport ved å unngå lange transportavstander. Redusert bruk av kunstgjødsel vil kunne redusere det regionale klima-avtrykket i jordbruket regionalt.

Foto: Jom-R. Follum

Tilskuddsforvaltning

Kommunene har forvaltningsansvaret for de fleste økonomiske virkemidler i landbruket slik de foreligger i jordbruksavtalen. Ordningene er regelbundne og rettighetsbaserte. Arbeidet består i veiledning, saksbehandling, kontroll og klagebehandling. Korte tidsfrister, høyt krav til nøyaktighet og store midler til utbetaling, gjør at HLK prioriterer disse sakene høyt.

I 2023 behandlet Hedmarken landbrukskontor nær 1700 søknader knyttet til de ulike tilskuddsordningene for landbruket, og det ble totalt utbetalt ca. 238 millioner kroner til landbruksforetakene i kommunene Hamar, Løten og Stange.

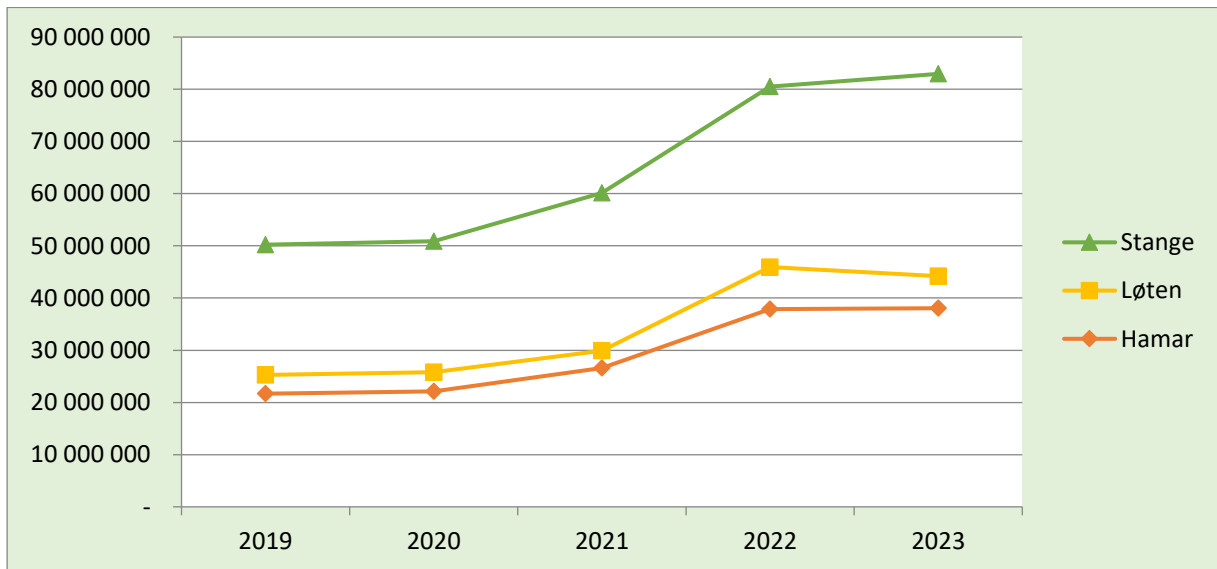
Produksjonstilskudd i jordbruket

Produksjonstilskudd er en samlebetegnelse for flere tilskuddsordninger og omfatter tilskudd til husdyr, areal- og kulturlandskapstilskudd, tilskudd til dyr på beite, tilskudd til økologisk landbruk mv. Det er foreløpig beregnet utbetaling på kr 165,2 mill. i 2023 mot kr 164,3 mill. i 2022. Søknadene leveres og behandles elektronisk. Tabell 1 viser beregnet produksjonstilskudd for 2023.

Tabell 1. Antall søknader og sum beregnet produksjonstilskudd (uten avløsertilskudd), i kroner, 2023.

	Antall søknader	Beregnet produksjonstilskudd (kr)
Hamar	101	38 052 379
Løten	112	44 210 431
Stange	236	82 952 746
Totalt	449	165 215 556

Figur 1 viser at produksjonstilskuddene har vært forholdsvis stabile de senere år, men det har vært en økning i årene 2021 og 2022. Som følge av den ekstraordinære kostnadsøkningen som kom i 2021, og vedvarte i 2022, ble det under det årets jordbruksforhandlinger fremforhandlet økte tilskuddssatser. Det ble vedtatt at dette skulle utbetales i to omganger, noe som medførte en tilleggsutbetaling av tilskudd i september 2022. Resterende av tilskuddet ble utbetalt februar 2023. I 2023 ble det beregnet et samlet produksjonstilskudd på kr 165,2 mill. for våre tre kommuner, hvorav kr 38 mill. i Hamar, kr 44 mill. i Løten og kr 82,9 mill. i Stange.

Figur 1. Årlig beregnet produksjonstilskudd i kroner for Hamar, Løten og Stange i perioden 2019–2023.

Kontroll og avkortinger

I alle tilfeller der kommunen oppdager at det er gitt feilopplysninger i en søknad skal det vurderes avkorting av tilskuddet. I søknader der det er manglende eller mangelfull gjødslingsplan og/eller plantevernjournal skal tilskuddet avkortes. Ved feilopplysninger er normen å avkorte tilsvarende den merutbetalingen som feilopplysningen ville gitt. Ved manglende gjødslingsplan er normen å avkorte 20 % av areal- og kulturlandskapstilskuddet, tilsvarende ved manglende plantevernjournal.

Minst 10 % av søknadene trekkes ut til kontroll. Det skal da kontrolleres at opplysninger gitt i søknaden stemmer med faktisk produksjon. Ved feil eller mangler skal kommunen vurdere avkorting i produksjonstilskuddet. I 2023 var det 4 foretak vi ikke fikk kontakt med slik at vi fikk gjennomført kontrollen, eller fikk de opplysningene vi trengte for å fullføre kontrollen. Disse ble avkortet og eller avslått. Slike saker tar veldig mye ressurser, og vi bruker lang tid på å få de ferdigbehandlet.

I 2023 ble det totalt avkortet kr 421 560 for feilopplysninger og manglende gjødslingsplan. Av dette utgjør kr 81 399 avslag på en fullstendig søknad vi ikke fikk utført kontroll av og kr 22 476 avslag av avløsertilskudd til ferie og fritid.

Kontoret foretar også kontroll av husdyrgjødsellager og siloanlegg.

Dyrevelferd

Lov om dyrevelferd forvaltes av Mattilsynet, og ved grove brudd på regelverket mottar kommunen kopi av Mattilsynets vedtak. Kommunen skal som følge av brudd på regelverket, vurdere om grunnvilkåret «vanlig jordbruksproduksjon» er oppfylt hos foretaket. Hvis grunnvilkåret ikke er oppfylt, skal tilskuddet til det aktuelle dyreslaget avslås. I 2023 har HLK fått kopi av én dyrevelferdssak fra Mattilsynet, denne saken ble startet opp i 2022 og ble avkortet for i 2022.

Velferdsordningene

Velferdsordningene omfatter avløsning til ferie og fritid og avløsning ved sykdom mv. Tabell 2 viser utbetalt tilskudd i 2023.

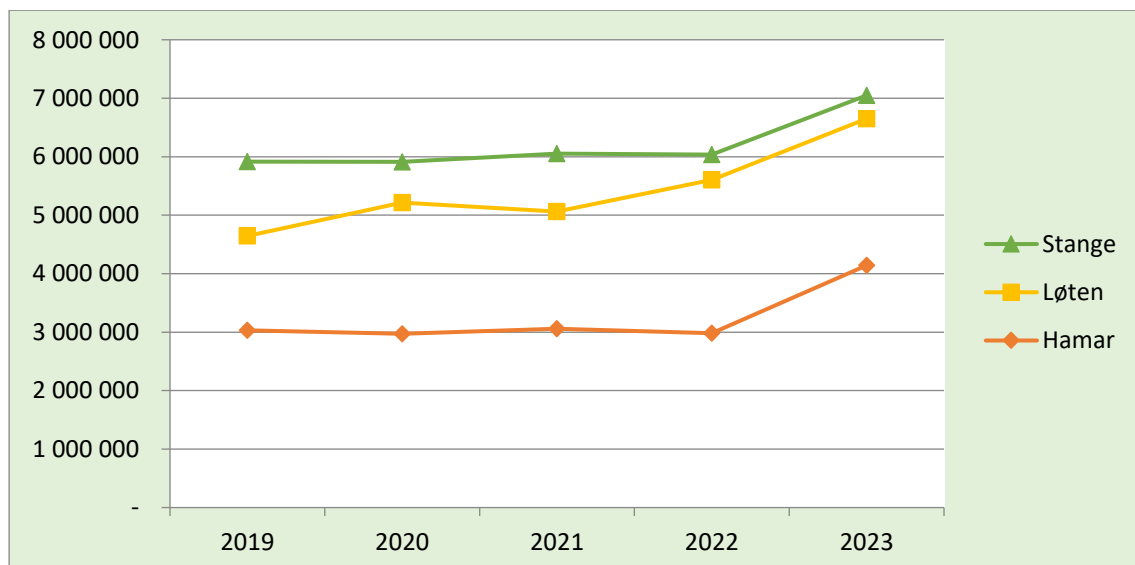
Tabell 2. Antall søknader og utbetaling av tilskudd innen velferdsordningene i kroner, 2023.

	Hamar		Løten		Stange		Totalt	
	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum
Avløserordning for ferie og fritid	49	4 079 556	74	6 229 846	85	6 863 389	208	17 172 791
Avløsning ved sykdom mv.	3	62 250	7	419 834	2	185 632	12	667 716
Sum velferdsordninger	52	4 141 806	81	6 649 680	87	7 049 021	220	17 840 507

Avløsertilskudd til ferie og fritid søkes om samtidig som produksjonstilskuddet, én gang i året. Ordningen skal gi driver av jordbruksforetak mulighet til å ta ut ferie og fritid. Det er dyretallet som bestemmer hvor mye foretaket kan få i avløsertilskudd i løpet av et år. Søker får refundert faktiske utgifter i løpet av året, og maksimalbeløpet for 2023 var kr 126 580.

Tilskudd til avløsning ved sykdom mv. søkes om ved behov og skal medvirke til å dekke kostnader til avløsning ved jordbrukerens eller barns sykdom, ved svangerskap, ved fødsel, adopsjon eller omsorgsovertakelse, og ved jordbrukerens dødsfall. Det kan gis tilskudd til inntil 365 dager med avløsning i løpet av en treårs periode. Her er det dyretallet eller størrelsen på arealet som drives i onnetiden som bestemmer hvor stor dagsatsen for foretaket vil være. Sykepenger og foreldrepenger fra det offentlige vil komme til fradrag.

Det er utbetalt i alt kr 17,8 mill. til velferdsordningene i 2023 mot kr 14,6 mill. i 2022. Figur 2 viser utbetalinger i 2023 innen velferdsordninger i alle tre kommunene.

Figur 2. Årlige utbetalinger knyttet til velferdsordninger i kroner for Hamar, Løten og Stange i perioden 2019–2023.

Tilskudd ved produksjonssvikt

Vekstsesongen 2023 går nok inn i historien som en av de dårligste på mange ti-år. Våren startet med svært lite nedbør i mai og juni. Dette gjorde seg utslag i en dårlig førsteslåt for grovfôrproduzentene og etter hvert også svak utvikling av kornarealene. Med juli kom nedbøren i svært rikt monn, som holdt seg jevnt utover i august, inkludert ekstremværet «Hans». Kornet ble stående lenge etter modning pga. for bløte høstingsforhold, og ble utsatt for store soppangrep.

Hedmarken landbrukskontor fikk inn til sammen 312 søknader om tilskudd ved produksjonssvikt. Tabell 3 viser en oversikt over antall søknader.

Tabell 3. Antall søknader om tilskudd ved produksjonssvikt 2023 fordelt (antall og prosentvis) på kommuner og vekstgrupper.

Vekstgrupper/ kommuner	Bær	Grovfôr Husdyr	Grovfôr Salg	Grønnsak	Korn	Potet	Totalt	%
Hamar	1	11	1	1	62	1	77	25 %
Løten	1	21	5	2	54	0	83	27 %
Stange	0	28	2	3	114	5	152	49 %
Totalt	2	60	8	6	230	6	312	100 %
Prosentvis	1 %	19 %	3 %	2 %	74 %	2 %	100 %	

Endelig behandling av søknaden og sluttutbetaling av tilskuddet skjer ikke før hele vekstsesongens avling er levert. Mange produsenter leverer ikke siste del av avlingen før utover i 2024. Tabell 4 viser en oversikt over ferdigbehandlede søknader i 2023 (137 stk.) og utbetalt tilskudd.

Tabell 4. Ferdigbehandlede søknader om tilskudd ved produksjonssvikt i 2023, antall og samlet tilskuddsbeløp, fordelt på kommuner og vekstgrupper.

Vekstgrupper/ kommuner	Bær		Grovfôr Husdyr		Korn		Totalt	
	Ant.	Beløp	Ant.	Beløp	Ant.	Beløp	Ant.	Beløp
Hamar	1	194 837	8	928 871	27	2 619 122	36	3 742 830
Løten			15	3 025 234	17	1 995 839	32	5 021 073
Stange			18	2 005 169	51	4 806 439	69	6 811 608
Totalt	1	194 837	41	5 959 274	95	9 421 400	137	15 575 511

Regionalt miljøprogram (RMP) – tilskudd til regionale miljøtiltak

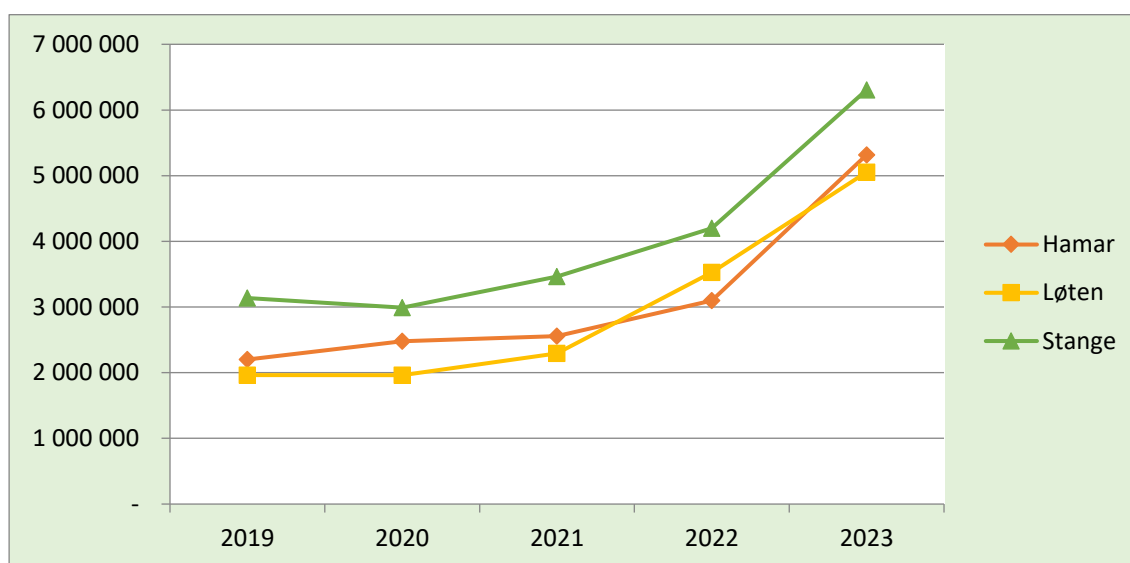
Regionalt miljøprogram for Innlandet gjelder for perioden 2023–2026. Formålet med ordningen er å stimulere til et variert og åpent kulturlandskap gjennom aktiv skjøtsel og bruk av ressursgrunnlaget. Videre er hensikten med tilskuddet å redusere forurensningen fra jordbruket og samtidig fremme produksjon gjennom god agronomi. Det ble utbetalt kr 16,7 mill. i 2023 (tab. 3 på neste side). Figur 3 på neste side viser samlet tilskuddsutbetalinger i perioden 2019–2023.

Kontroll og avkortinger

Minst 5 % av søknadene trekkes ut til kontroll. Det skal da kontrolleres at opplysninger gitt i søknaden stemmer med faktiske utførte tiltak. Ved feil eller mangler skal kommunen vurdere avkorting av tilskuddet. I 2023 ble det totalt avkortet kr 137 804 for feilopplysninger og manglende eller mangelfull gjødslingsplan. Av dette er kr 15 394 avslag av miljøvennlig spredning.

Tabell 3. Antall søknader og utbetalinger av tilskudd innen det regionale miljøprogrammet i kroner, fordelt per kommune, 2023.

	Ant.	Sum
Hamar	58	5 317 323
Løten	64	5 053 799
Stange	132	6 306 198
Sum	254	16 677 320

Figur 3. Årlige utbetalinger innen regionalt miljøprogram i kroner for Hamar, Løten og Stange i perioden 2019–2023.

Tabell 4 viser en oversikt over ulike temaer med tilhørende utbetalinger av tilskudd.

Tabell 4. Tema og utbetalinger av tilskudd innen det regionale miljøprogrammet i kroner, 2023.

Tema	Hamar	Løten	Stange	Sum
Kulturlandskap	228 430	2 880	165 070	396 380
Biologisk mangfold	91 850	138 930	390 590	621 370
Kulturminner og kulturmiljøer	129 760	418 280	148 280	696 320
Avrenning til vann	3 180 295	2 734 155	3 117 090	9 031 540
Utslipp til luft	1 437 948	1 706 354	2 214 348	5 358 650
Plantevern	69 440	39 200	187 920	296 560
Klimarådgivning	0	14 000	42 000	56 000
Jord og jordhelse	179 600	0	40 900	220 500
TOTALT	5 317 323	5 053 799	6 306 198	16 677 320

Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Formålet med SMIL-tilskuddet er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningene fra jordbruket. Eksempler på tiltak er hydrotekniske tiltak, fangdammer, skjøtsel/ istandsetting av gammel kulturmark, kulturminner (inkl. verneverdige bygninger), rydding og merking av stier.

SMIL-midlene er avsatt i jordbruksoppgjøret. Statsforvalteren fordeler midlene til kommunene på grunnlag av objektive kriterier (areal, driftsenheter og dyr på beite) og subjektive kriterier (behovsvurderinger, aktivitet og gjenstående midler).

Hedmarken landbrukskontor har utarbeidet felles tiltaksstrategier for bruken av SMIL-midler for kommunene Hamar, Løten og Stange. For å sikre bred forankring, har vi samarbeidet med lokale faglag, allmenninger, Stange landbruksråd, kontaktutvalget for skogbruk, samt miljøledere og kulturmedarbeidere i kommunene. Tiltaksstrategiene er politisk vedtatt og gjelder for perioden 2020–2023.

I 2023 fikk HLK tildelt 3,9 mill. til SMIL-investeringer fra Statsforvalteren i Innlandet, og det ble inndratt ca. 0,7 mill. fra tidligere prosjekter. Til sammen har vi innvilget over fire mill. til SMIL-prosjekter i 2023. Vi fikk inn 37 søknader, hvorav 36 søknader fikk innvilget tilskudd og 1 søknad ble avslått. Tabell 5 viser antall søknader og hvor mye tilskudd som er innvilget i 2023.

Tabell 5. Totalt antall søknader som fikk innvilget tilskudd til spesielle miljøtiltak i kroner, 2023.

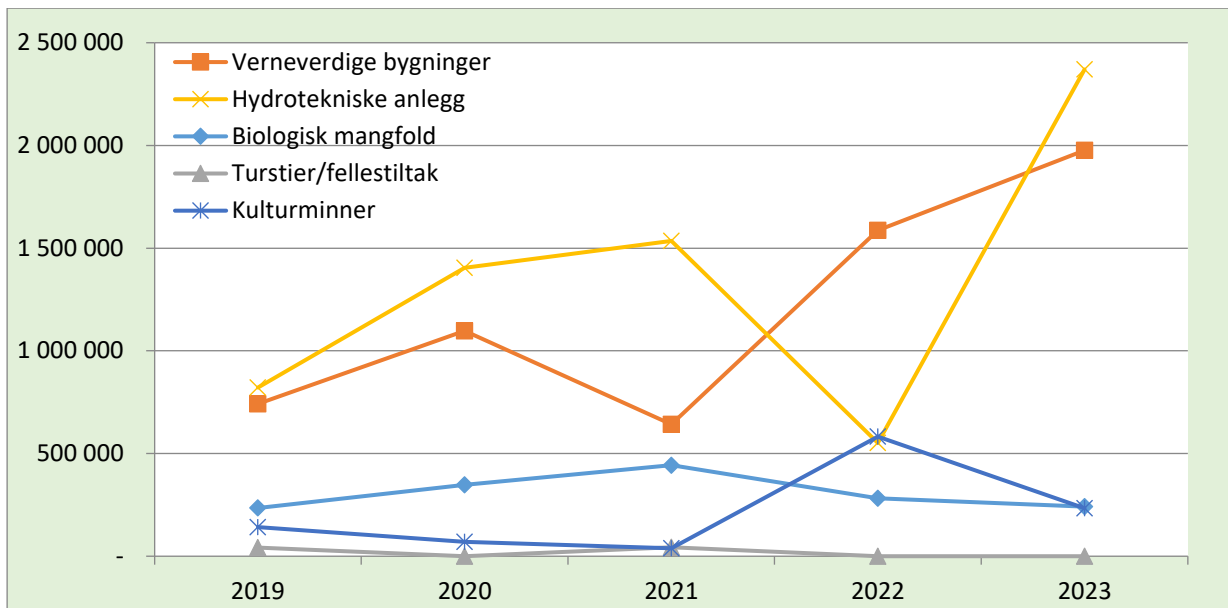
	Hamar		Løten		Stange		Totalt	
	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum
Spesielle miljøtiltak (SMIL)	7	1 365 225	10	980140	20	2 358 726	37	4 704 091

Prioritering og fordeling av midler for 2023 fremkommer i tabell 6. Tabellen viser at det er tilskudd til hydrotekniske tiltak som fikk mest av SMIL-midlene i 2023. Det kom ikke inn noen søknader knyttet til planleggings- og tilretteleggingstiltak i 2023.

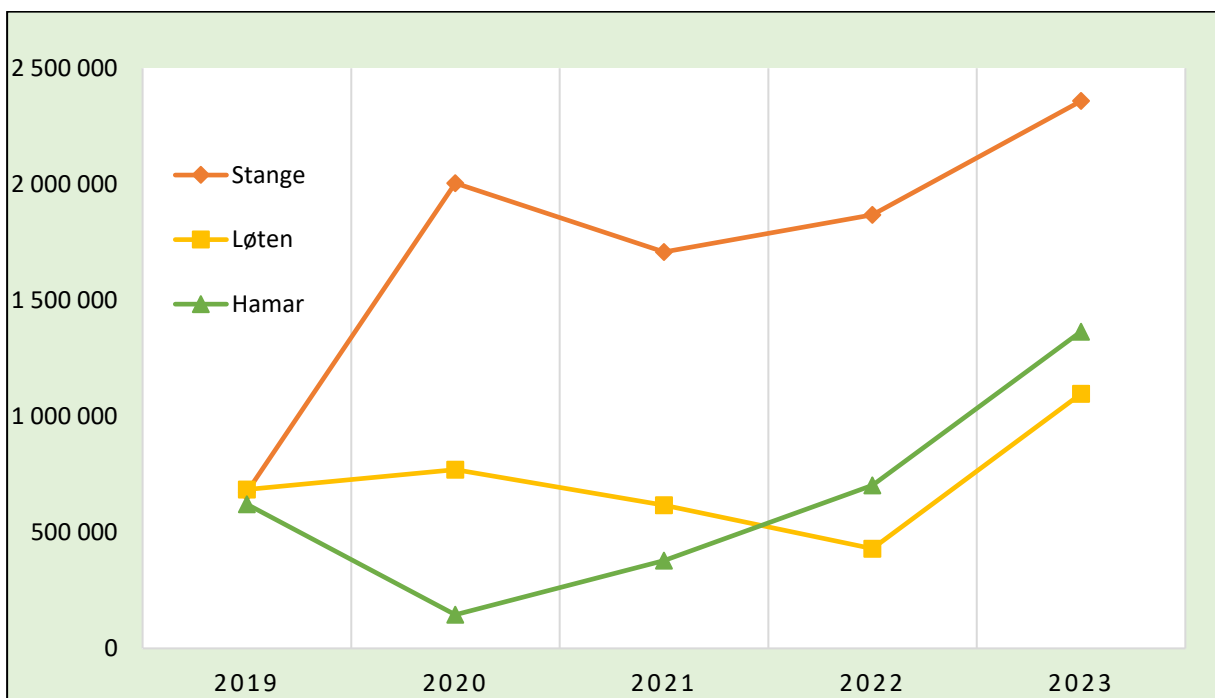
Tabell 6. Totalt antall søknader, antall innvilget og innvilget SMIL-tilskudd etter formål i kroner, 2023.

	Biologisk mangfold			Verneverdige bygninger			Kulturminner			Hydrotekniske tiltak		
	Søk	Ant.	Tilskudd	Søk	Ant.	Tilskudd	Søk	Ant.	Tilskudd	Søk	Ant.	Tilskudd
Hamar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7	1 365 425
Løten	1	1	72 450	4	3	643 100	0	0	0	5	5	264 590
Stange	3	3	169 200	8	8	1 332 800	1	1	116 940	8	8	739 785
Sum	4	4	241 650	12	11	1 975 900	1	1	116 940	20	20	2 369 800

Figur 4 på neste side viser årlige utbetalinger av tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket fordelt på tiltak, mens figur 5 på neste side viser tilskuddene fordelt på kommuner.

Figur 4. Årlige utbetalinger av tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket fordelt på tiltak, i kroner, i perioden 2019–2023.

Figur 5. Årlige utbetalinger av tilskudd til spesielle miljøtiltak i kroner, fordelt på Hamar, Løten og Stange, 2019–2023.

Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)

Det ble i 2020 utarbeidet en tiltaksstrategi knyttet til forvaltning og prioritering av NMSK-midlene gjeldene frem til 2023. Hovedmål i NMSK-strategien er å:

- stimulere til økt skogkulturaktivitet.
- stimulere til økt CO₂-binding i skog gjennom økt skogproduksjon.
- sørge for at skogsbilvegnettet holder en standard for best mulig utnyttelse av skogressursene.
- ivareta miljø- og kulturverdier i skogen.

Prioriterte tiltak i fire-års perioden vil være skogkultur som ungsogpleie, markberedning og ugress-rydding i plantefelt.

Tabell 7 viser at det totalt ble utbetalt i overkant av kr 2,15 mill. i NMSK-midler fordelt på 171 tiltak i 2023.

Tabell 7. Antall tiltak og utbetalt nærings- og miljøtilskudd i skogbruket (NMSK) i kroner, 2023.

	Hamar		Løten		Stange		Totalt	
	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum
Nærings- og miljøtilskudd i skogbruket	47	422 423	55	781 690	69	954 587	171	2 158 700

Tilskudd til skogsvegbygging

Kommunene behandler søknadene om tilskudd og fatter vedtak om tilskudd til bygging og ombygging av de enkelte vegprosjekt.

Tabell 8 viser at det i 2023 ble innvilget snaut fire millioner kroner i tilskudd til i alt sju vegprosjekter. Det vil også i 2024 være viktig å fortsette arbeidet mot skogeierne for å oppgradere skogsbilvegnettet for å møte utfordringene med rasjonell tømmertransport hele året, selv om sentrale myndigheter har bevilget langt mindre tilskuddsrammer til kommunene til skogsveger i 2024.

Landbrukskontoret gjennomført i 2023 vedlikeholdskontroll av skogsbilveger, som har fått tildelt NMSK-tilskudd de siste 20 årene i Stange. Kontrollene viste at disse vegene stort sett er godt vedlikeholdt.

Tabell 8. Antall søknader og innvilget tilsagn til tilskudd til vegbygging i kroner, 2023.

	Hamar		Løten		Stange		Totalt	
	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum
Tilskudd til vegbygging	1	1 305 000	3	1 247 490	3	1 263 250	7	3 815 740

Tilskudd til klimatiltak i skogbruket

I statsbudsjettet for 2023 ble det på landsbasis bevilget kr 55 mill. til to klimatiltak i skog; gjødsling av skog og tettere planting etter hogst. Begge tiltak gir økt CO₂-fangst og er en oppfølging av stortingsmelding om norsk klimapolitikk og det etterfølgende klimaforliket.

Det har i 2023 vært om en liten økning i antall søknader fra foregående år på tilskuddsordningen «Tettere planting». Arealet som er tilplantet er noe redusert fra 2022 til 2023 og utbetalt tilskudd er dermed 200 000 mindre enn året før.

Aktiviteten på gjødsling i skog gikk dramatisk ned fra 2021 til 2022 som følge av mangel på gjødselvarer. I 2023 har det blitt utført gjødsling på 504 daa.

Tabell 9 på neste side viser antall skogeiere som har søkt tilskudd til klimatiltak og utbetalt tilskudd.

Tabell 9. Antall skogeiere og utbetalt tilskudd til klimatiltak i skogbruket i kroner, 2023.

	Hamar		Løten		Stange		Totalt	
	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum
Tettere planting	63	530 867	37	385 725	43	149 717	143	1 066 309
Gjødsling	0	0	0	0	3	150 253	3	150 253
Sum	63	530 867	37	385 725	46	299 970	146	1 216 562

Grøfting på dyrka mark

Tilskudd til grønning ble gjeninnført etter jordbruksforhandlingene i 2012. Tilskuddssatsen er kr 4 000 per dekar og kr 61 per meter grønnt for annen grønning (f.eks. uttrekker). Det koster om lag kr 10 000–14 000 per dekar å grønnte, avhengig av forholdene på jorden. Bruksrettsytelser fra allmenningene på drenerør, sagflis og kummer har stor betydning for lønnsomheten ved grønning.

Tabell 10 viser hvor mye som er innvilget til grønning i Hamar, Løten og Stange de siste tre årene. Så langt ble 2023 et rekordår med stor grønnteaktivitet, spesielt i Stange kommune. Godt drenert jord er en viktig faktor for å oppnå gode avlinger, men også viktig med hensyn til erosjon, jordstruktur og plantehele. Drenering regnes som et godt klimatiltak i landbruket.

Tabell 10. Antall søknader og bevilget tilskudd i kroner, til grønning på dyrka mark, perioden 2021–2023.

	Ant.	Tilskudd 2021	Ant.	Tilskudd 2022	Ant.	Tilskudd 2023
Hamar	16	716 000	15	1 242 000	15	2 009 000
Løten	15	592 000	15	795 000	15	1 397 000
Stange	27	1 184 000	16	746 000	16	6 880 000
Sum	58	2 492 000	46	2 783 000	46	10 285 000

Lovforvaltning

Vedtaksmyndighet i saker etter konsesjons-, jord-, odels- og skogbruksloven er lagt til kommunene.

HLK behandler de aller fleste saker administrativt etter delegert myndighet. Saker av prinsipiell karakter tas opp politisk i den enkelte kommune.

Tabell 11 viser at det har vært behandlet 90 lovsaker i Hamar, Løten og Stange i løpet av 2023. Gebyrinntekter i 2023 var kr 128 000.

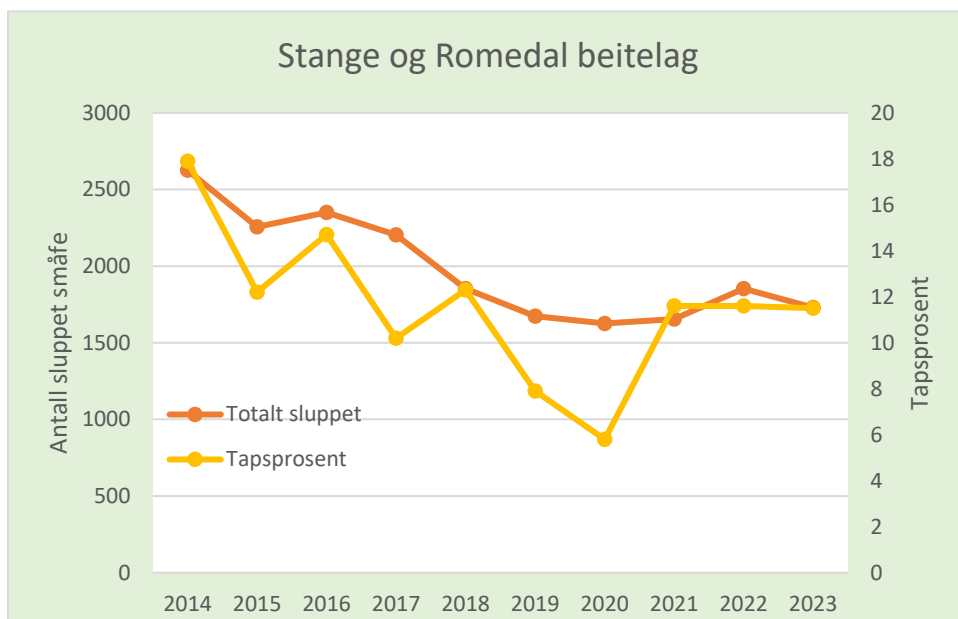
Tabell 11. Antall behandlede lovsaker i 2023.

	Hamar	Løten	Stange	Totalt
	Ant.	Ant.	Ant.	Ant.
Delingssaker	3	8	14	25
Omdisponeringssaker	6	2	10	18
Konsesjonssaker	5	5	9	19
Skogsaker	0	0	0	0
Nydyrkingssaker	10	5	13	28
Sum lovsaker	24	20	46	90

Beitesesongen 2023

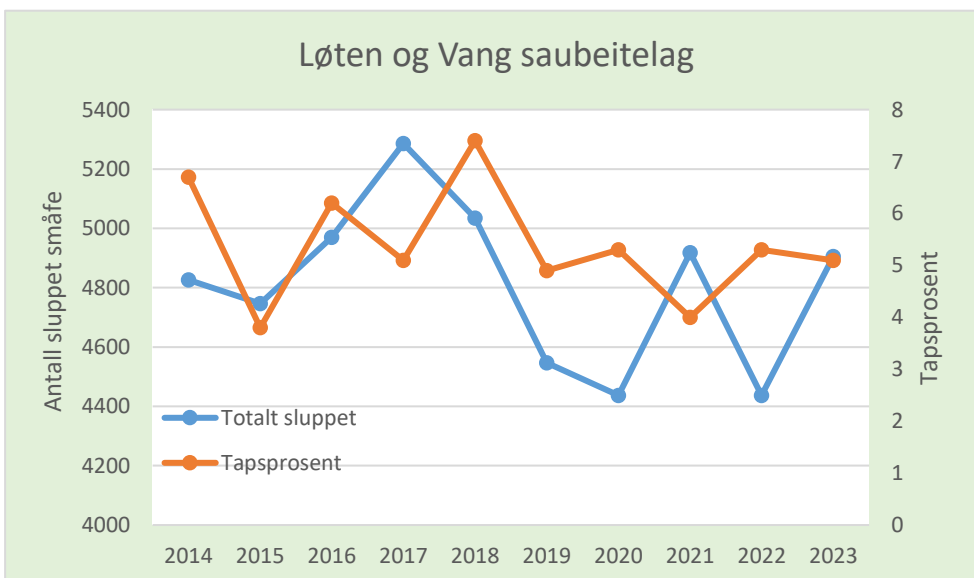
Beitebrukerne i kommunene Hamar, Løten og Stange dekkes av tre beitelag: Løten og Vang beitelag, Romedal og Stange sau- og geitbeitelag og Storfebeitelaget for Stange og Romedal. Medlemmer i beitelagene er foretak som slipper sau eller storfe i utmark. Siden 2022 har det også vært et foretak som slipper geit. Beitelag kan få støtte til drift gjennom ordningen «Organisert beitebruk», en ordning som har som formål å legge til rette for en mer rasjonell utnyttelse av utmarka, samt å redusere tap av dyr på beite. Beitelagene har rapportert inn antall dyr sluppet og sanket i løpet av sesongen, og får utbetalt tilskudd ut ifra antall dyr sluppet. I Hamar, Løten og Stange slippes dyra hovedsakelig i allmenningene.

Figur 6 viser at det i Stange og Romedal har vært en jevn nedgang i antall sau sluppet på beite siden 2011, med en svak økning de siste årene. Tapsprosenten varierer fra år til år, og 2023 har omtrent samme tapsprosent som 2022. Det har vært mye rovdyr innom beiteområdet i sommer, og det har vært ulv innom gjennom hele sesongen. Det er gitt tilskudd til ekstra tilsyn denne sesongen.

Figur 6. Utvikling i antall sluppet sau (søyer og lam) sluppet i Romedal og Stange sau- og geitbeitelag, samt tapsprosent fra 2014 til 2023.

Figur 7 viser at det i Løten og Vang beitelag har vært en økning i antall sluppet sau både i 2021 og 2023. Det er stadig noen som velger å slutte, men det er også noen som starter opp eller som øker besetningen.

Figur 7. Utvikling i antall sau (søyer og lam) sluppet i Løten og Vang saubeitelag, samt tapsprosent fra 2014 til 2023.

Tabell 12 viser antall sluppet storfe i de to beitelagene. Stange og Romedal har eget storfebeitelag, mens Løten og Vang har felles beitelag for småfe og storfe. Det har de siste årene vært en jevn økning i antall storfe som slippes på utmarksbeite. Det er lave tap blant storfe, med ingen dyr tapt i Løten og Vang, og tre dyr tapt i Stange og Romedal.

Tabell 12. Antall sluppet storfe i 2023 i Storfebeitelaget for Stange og Romedal, samt Løten og Vang beitelag.

Antall sluppet						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Storfebeitelaget for Stange og Romedal	539	534	617	718	768	733
Løten og Vang beitelag	838	857	760	886	881	934

Tilskudd til tiltak i beiteområder

Fra og med 2020 ble forvaltningsansvaret for ordningen om tilskudd til tiltak i beiteområder overført fra Statsforvalteren til kommunene. I 2023 fikk vi tildelt kr 190 000 samlet for Hamar, Løten og Stange ved hovedtildeling. Det ble i tillegg tildelt kr 40 000 til samlekveprojekt i Romedal og Stange almenning. Vi fikk inn seks søknader, hvor alle fikk innvilget tilskudd (tabell 13). Tiltakene var fem søknader på elektronisk overvåkingsutstyr og én på rydding/utbedring av samlekkever.

Tabell 13. Totalt antall søknader som fikk innvilget tilskudd til tiltak i beiteområder i kroner, 2023.

	Hamar og Løten		Stange		Totalt	
	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum
Tilskudd til tiltak i beiteområder	5	84 200	1	40 000	6	124 200

Skogbruk

HLK sine oppgaver innenfor skogbruk er knyttet til den langsiktige forvaltningen av skog som ressurs og lønnsom næringsvirksomhet.

HLK skal stimulere til økt bruk av trevirke som bygningsmateriale og til produksjon av bioenergi. Det er også et viktig mål å bidra til en infrastruktur som kan sikre en effektiv og lønnsom hogst, samtidig som næringen tar hensyn til miljøet. HLK gir veiledning og bistand til skogeiere på områder som landbruksveger, skog og klima, skogskader, bioenergi, skogskjøtsel og miljøspørsmål. Andre arbeidsområder er koordinering av skogbruksplanleggingen i regionen, forvaltning av skogfondsordningen, tilskuddsforvaltning og kontrolloppgaver.

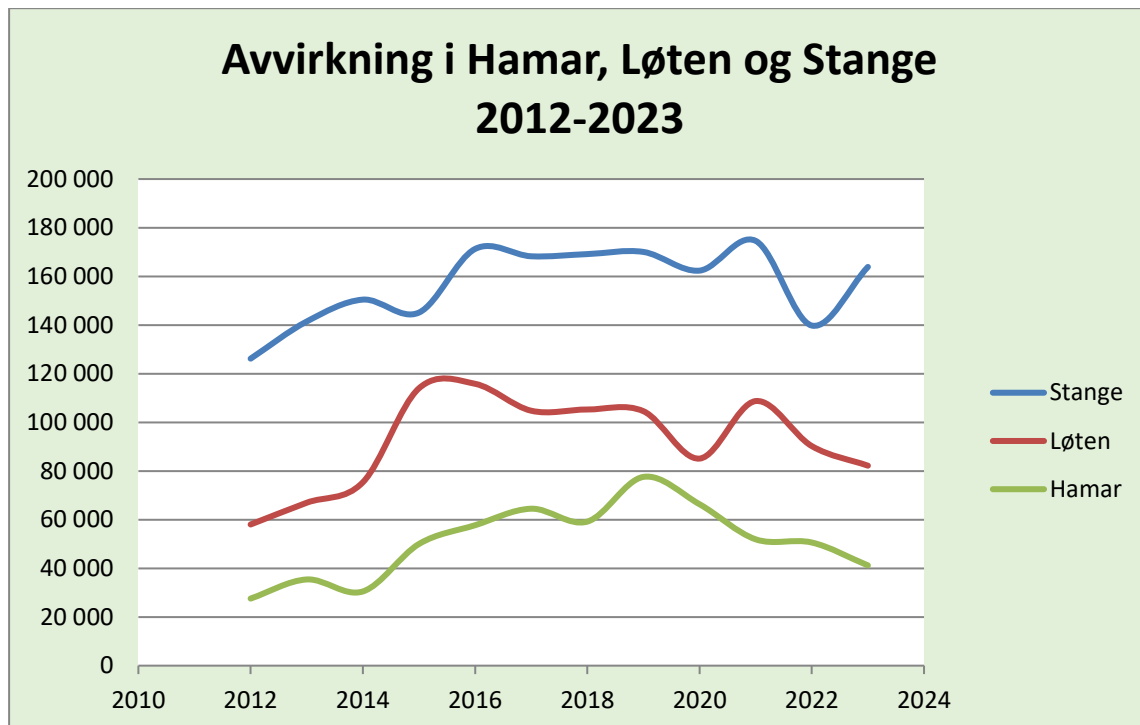
HLK har også forvaltningsoppgaver knyttet til kommunalt eide skoger i Hamar og Løten.

Det er fortsatt høy aktivitet i skogene på Hedmarken. Avvirket og omsatt skogsvirke gikk noe opp siden i fjor og var i 2023 på 287 283 m³ mot 280 968 m³ i 2022. Førstehåndsverdien på omsatt virke i de tre kommunene ligger på kr 156,2 mill. mot kr 141,1 mill. året før. Det ble avsatt kr 14,6 mill. til skogfond etter avvirkning i privatskogene mot 12,4 mill. kr året før. Almenningene er ikke skogfondspliktige og trekker derfor ikke skogfond.

I 2023 investerte skogeierne i de tre kommunene om lag 15,6 mill. kroner i skogkulturtiltak som gjødsling, markberedning, såing, planting, suppleringsplanting og ungskogpleie. Dette er en reduksjon på over 2 mill. kroner fra året før.

Det ble satt ut nærmere 1 mill. skogplanter, noe som er en reduksjon på 600 000 planter fra året før.

Figur 8 viser utviklingen i avvirkingen fordelt mellom Hamar, Løten og Stange fra 2012 til 2023.

Figur 8. Avvirkningsnivået i kubikkmeter, Hamar, Løten og Stange i perioden 2012–2023.

Investeringsvirkemidlene fra Innovasjon Norge

Innovasjon Norge har ulike støtteordninger både til tradisjonelt landbruk og bygdenæring. Kommunen er førstelinjen for disse tjenestene. Innovasjon Norge har også støtteordninger til bioenergianlegg, der går kontakten utenom kommunen. Det har vært stor investeringsvilje i landbruket i Hamar, Løten og Stange de siste årene. Tabell 14 viser innvilget tilskudd de siste fire år til tradisjonelt landbruk.

Tabell 14. Innvilget tilskudd i kroner til tradisjonelt landbruk av bygdeutviklingsmidler, 2020–2023. (Tot. ant. søknader i parentes).

	2020		2021		2022		2023	
	Ant. (tot.)	Tilskudd	Ant. (tot.)	Tilskudd	Ant. (tot.)	Tilskudd	Ant. (tot.)	Tilskudd
Hamar	0 (0)	0	1 (2)	600 000	1 (2)	400 000	2 (2)	1 850 000
Løten	1 (1)	2 400 000	4 (5)	3 600 000	1 (2)	600 000	3 (3)	1 750 000
Stange	1 (1)	150 000	4 (5)	2 860 000	2 (3)	620 000	7 (8)	6 210 000
Sum	2 (2)	2 550 000	9 (12)	7 060 000	4 (7)	1 620 000	12 (13)	9 810 000

De siste årene har det vært en særdeles høy etterspørsel etter investeringsstøtte i Innlandet, men i 2023 gikk denne etterspørselen noe ned. Dette førte til at det ble gitt støtte til flere prosjekter som Innovasjon Norge ikke har hatt mulighet til å prioritere de siste årene. Det gav også muligheter til å søke investeringsstøtte gjennom hele 2023. I Innlandet prioriteres prosjekter hvor det bygges om bås fjøs til løsdrift for storfe. I Hamar, Løten og Stange hadde vi ingen slike prosjekter i 2023, men mange andre gode prosjekter som fikk tildelt investeringsstøtte.

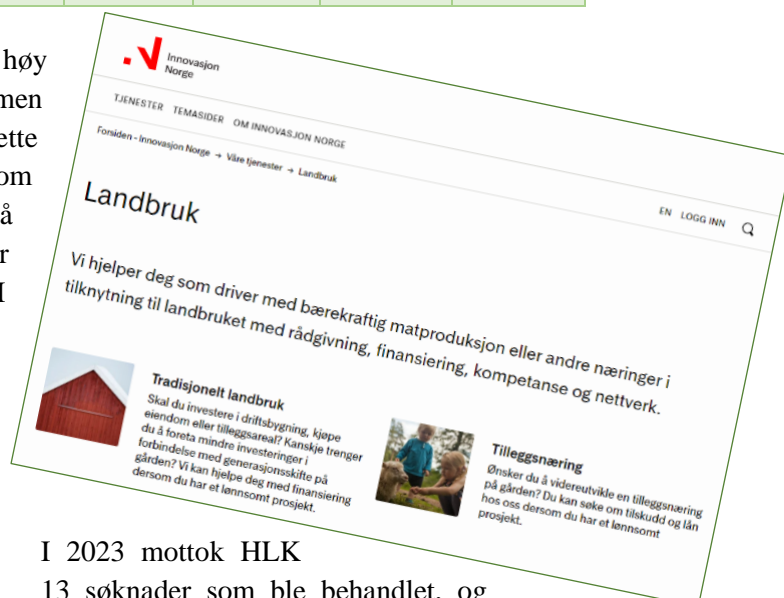

Foto: Jørn-R. Follum

I 2023 mottok HLK

13 søknader som ble behandlet, og totalt omsøkt kostnadsoverslag var på kr 58 mill. Det ble søkt om kr 15,5 mill. i investeringstilskudd og det ble innvilget kr 9,8 mill. Tilskuddene ble fordelt mellom tilskudd til et forprosjekt og investeringer til ammekufjøs, mjølkekufjøs, svinefjøs, grønnsakslager og korntørker.

Tabell 15 på neste side viser søknader om bygdeutviklingsmidler til bygdenæringer i perioden 2020–2023. Det er bevilget tilskudd til et forprosjekt av lokalprodusert mat og etablering og investering til «Inn på tunet».

Tabell 15. Innvilget tilskudd i kroner til bygdenæringer av bygdeutviklingsmidler, 2020–2023.

	2020		2021		2022		2023	
	Ant.	Tilskudd	Ant.	Tilskudd	Ant.	Tilskudd	Ant.	Tilskudd
Hamar	1	110 000	1	150 000	3	500 000	2	290 000
Løten	2	284 000	2	595 000	1	100 000	2	335 000
Stange	2	360 000	1	120 000	0	0	0	0
Sum	5	754 000	4	865 000	4	600 000	4	625 000

Rådgiving

Kompetansen ved HLK er på enkelte tjenesteområder etterspurt og rådgiving gis mot betaling i henhold til satser bestemt av kommunestyret i Stange. Tabell 16 viser fakturerte rådgivingstjenester i løpet av 2023. Samlede fakturerte tjenester i 2023 var ca. kr 98 000 (se tabell 16).

Tabell 16. Fakturerte rådgivingstjenester i 2023.

	Hamar		Løten		Stange		Totalt	
	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum	Ant.	Sum
Gjødselplaner	5	8 086	6	9 234	7	7 940	18	25 260
Hydrotekniske miljøplaner	5	25 962	0	0	3	14 238	8	40 200
Undervisning/annet	2	32 466	0	0	0	0	2	32 466
Sum inntekter rådgiving	12	66 514	6	9 234	10	22 178	28	97 926

Prosjekter og spesielle arbeidsoppgaver i 2023

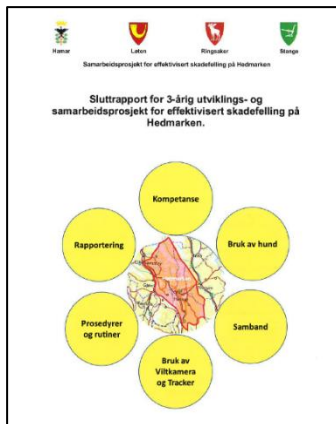
Nye bønder

Hvert år får vi nye bønder i både Hamar, Løten og Stange, og det er mye å sette seg inn i når man enten har overtatt eller kjøpt en gård. Det har vært et mål for oss å kunne ta godt imot nye bønder med god informasjon. Vi har i 2023 produsert et hefte med nyttig informasjon for nye bønder (både digitalt og opptrykt). I tillegg har vi oppdatert hjemmesiden med bedre informasjon. Vi tilbyr besøk til de som er nye og dette ser vi at har blitt tatt godt imot. Vi har hatt flere besøk med nye bønder i 2023.

Viltforvaltning Hamar kommune

Fra og med 2022 har HLK hatt ansvar for de administrative viltforvaltningsoppgavene til Hamar kommune. Oppgavene har bestått av tilrettelegging av saker for viltnemnda, gjennomføring av jegerprøveeksamen, befaringer knyttet til skader på jordbruksarealer av bever, viltrapportering, ulike typer henvendelser om syke, skade dyr. Informasjon om viltforvaltning er oppdatert på kommunens hjemmeside.

Samarbeidsprosjekt for effektivisert skadefelling av store rovdyr på Hedmarken

Kommunene Ringsaker, Hamar, Løten og Stange tok initiativ høsten 2020 til et treårig prosjekt knyttet til effektivisering av fellingsforsøkene på store rovdyr, i samarbeid med Statsforvalteren i Innlandet. Bakgrunnen for prosjektet var økende antall skadefellingstillatelser på ulv og erfarte effektiviseringsgevinster i Nord-Østerdalen ved bruk av nye fellingsstrategier, tilgjengelige tekniske hjelpemidler og løs på drevet halsende hund. Prosjektet har gjennom årene 2021, 2022 og 2023 blitt ledet av en styringsgruppe med deltakelse fra de fire kommunenes viltforvaltningsansvarlige. Prosjektet

har hatt fire sentrale delprosjekter knyttet til hundeekvipasjer, samband, viltkamera og trackere, samt kompetansebygging. Prosjektet la fram sin sluttrapport på nyåret 2024.

Hedmarken landbrukskontor var representert i prosjektet gjennom sitt ansvar for viltforvaltningen i Hamar kommune fra 2022. Prosjektets erfaringer vil bli fulgt opp av landbrukskontoret for kommunene Hamar, Løten og Stange, da kontoret fra og med 2024 har fått viltforvaltningsansvaret for alle tre kommunene.

Jernbaneprosjektet i Stange

Arbeidet med dobbeltsporet gjennom Stange kommune har nå kommet godt i gang. Etter Bane Nors framdriftsplan skal det nye dobbeltsporet stå klart ved utgangen av 2027. I 2023 ble de to første hovedentreprisene for Hestnestunnelen og jernbanebrua over Tangenvika tildelt henholdsvis Veidekke og Implenia. Hæhre Entreprenør har entreprisen fra Furnesbakken til syd for Stange stasjon og mange grunneiere har arbeid i gang på sine eiendommer.

Arbeidet med strekningen Stange stasjon til Åkersvika vil ikke starte opp sommeren 2025. I 2023 har Bane NOR hatt flere møter med enkeltgrunneiere og grunneierlag og senkingslag for å forberede anleggsarbeidet. Landbrukskontoret har deltatt på flere slike møter.

I forbindelse med forberedende anleggsarbeider for Stange stasjon, var det anleggsarbeid på tre gardar nord for Stange stasjon. Kompensasjon for dette arbeidet ble det ikke enighet om, og det ble gjennomført en skjønnsrettsak i juni. Partene var prinsipielt uenige om nivå på kapitaliseringsrentefot. Skjønnsretten havnet med et flertall for en kapitaliseringsrente på 2,5 % ved erstatningsberegningene. Dette ble i ettertid påklaget fra BaneNOR.

Etablering av Bondens nettverk på Hedmarken

Bondens nettverk er et lavterskeltilbud for å forebygge psykisk uelse i landbruket og et sikkerhetsnett hvis en ulykke rammer en bonde. Bondens nettverk er ei gruppe kontaktpersoner, som har tilknytning til landbruket, som kan kontaktes av bonden selv eller andre som er bekymret for bondens situasjon og helse.

I mai 2023 var det etablert en betjent kontakttelefon for kommunene Hamar, Løten og Stange. Det er utarbeidet en kommunevis informasjonsplakat i A4-format som er sendt til alle som har søknad om produksjonstilskudd.

Prosjektet har knyttet til seg en rekke nettverksdeltakere som kan bistå de som betjener kontakttelefonen.

Utvikling av ny regional gjødselvare

Ringsaker kommune, sammen med kommunene Gjøvik, Gausdal, Lillehammer, Øyer, Hamar, Løten og Stange, Bondelaget, Høgskolen i Innlandet, NLR Innlandet, to kommunalt eide avfallsselskaper, HIAS AS og Mjøsanlegget AS, og Oplandske bioenergi AS satte i 2021 i gang et prosjekt med mål om å fremstille en ny regional gjødselvare fra Innlandet. Prosjektet har nå innledet fase 2, og fått finansiert videre arbeid.

Dette arbeidet har i 2023 bestått av videre feltforsøk, både i pottes og på åker. Ikke minst gjelder dette langtidseffekter av tilførsel av biokull. Det vil også bli gjennomført forsøk for å måle avlingseffekt av slam fra det nye anlegget til HIAS, samt mengde plantetilgjengelig fosfor. Prosjektet skal også arbeide for at de tre produktene biorest, slam og biokull skal inn som tiltak i landbrukets klimakalkulator, og på andre måter fremme og spre kunnskap om disse gjødselressursene.

Grunneierorganisering for effektiv felling av villsvin i Stange kommune

I Stange har det i 2023 pågått et arbeid med grunneiersamarbeid for felling av villsvin. Med bakgrunn i handlingsplanen mot villsvin og en anbefaling fra Stange landbruksråd, ble det i 2022 opprettet et samarbeid mellom almenningene, grunneierorganisasjoner, Stange kommune (landbruks- og miljø-/viltforvaltningen) og Villsvinprosjektet i Østfold, hvor Hedmarken landbrukskontor er prosjektleder.

Villsvin er en uønsket art i Norge som kan medføre store skader i jordbruksområdene, samt overføre alvorlige smittsomme sykdommer til tamgrisbesetninger. I 2023 fikk Sverige et utbrudd av afrikansk svinepest, og vi i Norge fikk føle på frykten for at dette kan komme hit. I området i Sverige hvor svinepesten ble påvist, ble det satt inn omfattende begrensninger for landbruk, friluftsliv og utmarksaktiviteter. All tamgris innenfor et område større enn hele Stange kommune, måtte avlives.

Forvaltningsansvaret på villsvin ligger hos hver enkelt grunneier. Derfor er det vesentlig at grunneierne står samlet for å unngå en etablering av villsvin i Stange. Dette krever avtaler mellom grunneiere og et vald (forvaltningsområde) for at det skal kunne pågå felling av villsvin på tvers av eiendomsgrenser.

Prosjektet ble avsluttet høsten 2023, men samarbeidet er etablert og det er opprettet rutiner for varsling av sett/døde villsvin, samt organisering av felling. Hittil er over 70 % av arealet i Stange dekket med avtaler for felling av villsvin, men det jobbes videre med å få med flere grunneiere. Hedmarken landbrukskontor fortsetter å bistå i det videre arbeidet.

Foto: Villsvinprosjektet i Østfold

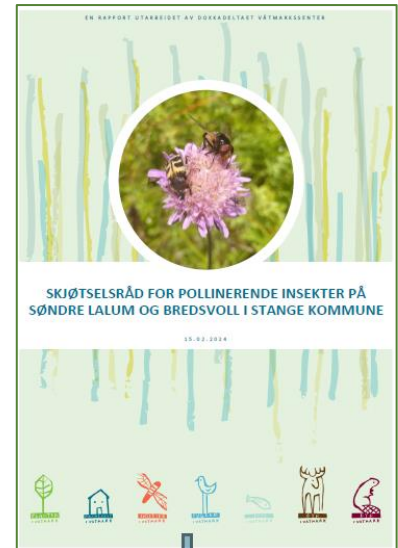
Det ble bevilget midler på til sammen kr 220 000 til dette prosjektet fra Norges bondelags og Gjensidiges bærekraftfond, Innlandet fylkeskommune og Statsforvalteren i Innlandets klima- og miljøprogram.

For mer informasjon, gå inn på: www.stange.kommune.no/villsvin/

Løten utmarkslag har høsten 2023 startet prosessen med grunneiersamarbeid i Løten kommune for felling av villsvin. Hedmarken landbrukskontor bidrar også i dette arbeidet.

Leveområder for pollinerende insekter

I 2023 startet vi et prosjekt for å se på leveområder for pollinerende insekter. Målet er å finne ut hvilke områder som er pollinatorvennlige i dag, samt hvilke tiltak som kan gjøres for at flere områder kan gjøres pollinatorvennlige. Vi tok utgangspunkt i to gårder i Stange vestbygd som er representative for andre områder. Sammen med grunneiere er området befart både våren og sensommeren 2023. Det er opprettet et samarbeid med Kistefos skogtjenester og Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS som har utarbeidet en rapport. I denne rapporten er det en beskrivelse av naturgrunnlaget i området og generelle råd for tiltak rettet mot pollinerende insekter, samt anbefaling for restaurering og skjøtsel av identifiserte lokaliteter for pollinerende insekter. Prosjektet fortsetter i 2024 med en fagdag for gårdbrukere og andre interesserte.

Informasjonsvirksomhet

Landbruker'n

Informasjonsbladet Landbruker'n utgis i samarbeid med Ringsaker landbrukskontor og sendes ut til alle som søker produksjonstilskudd i de fire kommunene. Bladet kommer ut én gang i året og trykkes i opplag på ca. 1 800 stk. Elektronisk versjon finnes på HLKs hjemmeside.

Hjemmesiden

Hedmarken landbrukskontor har egen hjemmeside. Den er felles for alle tre kommunene, og den finnes ved å velge «Landbruk» på en av kommunenes hjemmeside. Siden brukes til informasjon om møter og aktiviteter, samt informasjon om ulike ordninger og tidsfrister gjennom året. Også informasjon og annonsering for andre organisasjoner legges ut på hjemmesiden.

Facebook

Kontoret benytter Facebook: <https://www.facebook.com/hedmarken.landbrukskontor>. Sosiale medier når ut til stadig flere. Kontoret vil derfor benytte Facebook til å spre informasjon i tillegg til hjemmesiden. Hovedsakelig vil samme informasjon legges ut på begge steder, men Facebook kan i tillegg brukes til å dele aktuelle nyhetssaker og videoklipp fra andre medier.

Samarbeidet med øvrige leietagere på Blæstad

Gjennom lokaliseringen på Blæstad, i kontorfellesskap med andre landbruksrelaterte virksomheter, tas synergieffekter ut i blant annet arrangementer, lunsjseminarer og kurs. Høgskolen i Hedmark bruker de ansatte på HLK for å forelese om de ordningene kontoret forvalter.

Blæstaddagen 2023 ble arrangert 26. oktober og var i år en del av arrangementet Blæstad 100 år. Årets tema var «Landbrukets teknologiske utvikling – markering av Blæstad 100 år». Denne gangen ble Blæstaddagen igjen arrangert både som et fysisk og digitalt arrangement. Dette ble veldig vellykket. Vi hadde ca. 120 deltagere i salen, mens flere deltagere fulgte dette gjennom streaming. Blæstaddagen 2023 ble en innholdsrik dag som tok for seg gode og viktige

temaer. Vi fikk innvilget kr 25 000 i tilskudd gjennom Statsforvalteren sitt klima- og miljøprogram.

Stange Landbruksråd

HLK er sekretariat for Stange landbruksråd. Landbrukskontoret er med på deres årlige rådsmøte og bistår arbeidsutvalget til rådet. Arbeidsutvalget hadde to møter i 2023. Høringsinnspill til ny RMP-forskrift ble overlatt til det enkelte faglag. Arbeidet med å gjennomføre en busstur for kommunestyret i løpet av 2024 ble startet opp.

Administrasjon

Verneombud

Bent Roger Hegg fungerte som verneombud fram til Hege G. Ottinsen kom tilbake fra permisjon den 24.07.2023. Hege G. Ottinsen fungerte da som verneombud ved landbrukskontoret ut resten av året.

Sjukefravær

På Hedmarken landbrukskontor var det i 2023 et egenmeldt sjukefravær på 1,2 %. Det sjukemeldte fraværet var på 2,1 %, slik at totalt sjukefravær var 3,3 % i 2023. Årets sjukefravær ligger på et akseptabelt nivå, og er ikke knyttet til arbeidsmiljøet eller andre forhold ved arbeidsplassen. Det er ikke behov for å iverksette tiltak knyttet til sjukefraværet. Gjennomsnittet for Stange kommune i 2023 var 1,7 % på egenmeldt sjukefravær og 8,6 % for sjukemeldinger, totalt 10,2 %.

Økonomiske resultater

Tabell 17 viser landbrukskontorets årlige netto driftsutgifter i perioden 2009–2023, totalt og fordelt på den enkelte kommune.

Tabell 17. Årlige netto driftsutgifter HLK i perioden 2009–2023.

	Hamar	Løten	Stange	Sum HLK
2009	1 371 060	1 128 394	2 353 856	4 853 311
2010	1 342 061	1 104 528	2 304 068	4 750 658
2011	1 386 759	1 141 315	2 386 475	4 914 548
2012	1 493 845	1 229 447	2 564 654	5 287 946
2013	1 524 560	1 252 258	2 612 236	5 389 054
2014	1 503 686	1 237 547	2 581 550	5 322 784
2015	1 474 035	1 213 144	2 530 645	5 217 824
2016	1 475 845	1 214 633	2 533 751	5 224 229
2017	1 444 547	1 188 875	2 480 018	5 113 440
2018	1 758 733	1 447 452	3 019 417	6 225 602
2019	1 803 811	1 484 552	3 096 808	6 385 170
2020	1 642 347	1 351 666	2 819 605	5 813 619
2021	1 877 573	1 545 259	3 223 443	6 646 275
2022	1 871 394	1 540 174	3 212 835	6 624 403
2023	1 862 980	1 533 249	3 198 390	6 594 618

Blæstad, 22. mars 2024

Jørn-R. Follum
Landbrukssjef